

Bij invallende kou wordt de Nauwe korfslak *Vertigo angustior* Jeffreys, 1830 eerder inactief dan de Kleine korfslak *Vertigo pusilla* O.F. Müller, 1774

C.M. (Tello) Neckheim

At incoming cold *Vertigo angustior* Jeffreys, 1830 sooner becomes inactive than *Vertigo pusilla* O.F. Müller, 1774

Summary. The author observed that *Vertigo angustior* is no longer active when temperatures in autumn get below 10 °C. By contrast, at that time *Vertigo pusilla* was still actively crawling around.

Waarneming bij de Verbrande Panweg

Tijdens een excursie op 5 november 2012 naar een historisch bekende vindplaats van de Nauwe korfslak *Vertigo angustior* langs de Verbrande Panweg (Noordhollands Duinreservaat, Bergen, bij 't Woud) waren zeven personen (allen ecologen werkzaam bij Royal Haskoning DHV) actief aan het zoeken naar korfslakjes en in het bijzonder naar de Nauwe korfslak (Fig. 1). Het doel was om de Nauwe korfslak in het veld te leren onderscheiden van de Kleine korfslak. Pas na een uur werd er één levende Nauwe korfslak gevonden terwijl er al tientallen exemplaren van de Kleine korfslak waren waargenomen. De gevonden Nauwe korfslak zat diep verscholen in een holle boomstomp en had de opening van het huisje gesloten met een vliesje van opgedroogd slijm. De Kleine korfslak werd wel kruiwend waargenomen en had blijkbaar geen last van de lage temperatuur. De temperatuur was in de dagen daarvoor al enige tijd onder de 10 °C geweest en op de dag van de excursie was de temperatuur ongeveer 8 °C (tabel 1). Voor de Nauwe korfslak is het zich terugtrekken in een holle boomstomp waarschijnlijk een poging om de winter te overleven. De Bruyne (2002) geeft aan dat de meeste Nauwe korfslakken de winter echter niet overleven. Een conclusie uit deze waarneming zou kunnen zijn dat Nauwe korfslak sneller beschutting zoekt tijdens lage temperaturen dan de Kleine korfslak. Alle soorten slakken gevonden op deze locatie staan in tabel 2.

Geraadpleegde bron:

BRUYNE, R.H. DE (2002): De Nauwe korfslak *Vertigo angustior* in Nederland (Mollusca: Gastropoda). – Nederlandse faunistische mededelingen 16: 11-20.

Adres van de auteur:
cmneckheim@kpnmail.nl

Fig. 1. Nauwe korfslak *Vertigo angustior* in het Noord-Hollands duinreservaat. Foto: Tello Neckheim

Tabel 1. Temperatuur op 05-11-2012 (Wijk aan Zee)

Gemiddelde	8.2 °C
Maximum	10.3 °C
Minimum	5.5 °C

Tabel 2. Soorten slakken van het Noordhollands Duinreservaat (NHD): Bergen, Verbrande Panweg, 05-11-2012

Agaathoren	<i>Cochlicopa spec.</i>	1 juv.	levend
Boerenknoopje	<i>Discus rotundatus</i>	5	levend
Gladde tolslak	<i>Euconulus fulvus</i>	2	levend
Grote aardslak	<i>Limax maximus</i>	1 juv.	levend
Look-glansslak	<i>Oxychillus alliarius</i>	1	levend
Dwergpuntje	<i>Punctum pygmaeum</i>	2	levend
Nauwe korfslak	<i>Vertigo angustior</i>	1	levend
Kleine korfslak	<i>Vertigo pusilla</i>	25	levend

De Dellewal in West-Terschelling: een eldorado voor invasieve slakken

Henk K. Mienis

The Dellewal in West-Terschelling: an eldorado for invasive snails

Summary. Large numbers of five invasive land snail species were observed crawling around at the Dellewal in West-Terschelling. Terschelling is an island in the Wadden Sea and is part of the province of Friesland. The snails belonged to the Helicid species *Arianta arbustorum* and *Cepaea nemoralis*, and the Hygromiid species *Candidula intersecta*, *Ceriuella virgata* and *Monacha cantiana*.

Inleiding

Elk jaar wanneer ik in de herfst met verlof ben in Nederland, verblijf ik ook altijd met enkele familieleden één of twee weken op Terschelling. Ofschoon we dan altijd een afdeling huren in een van de laatste boerderijen in Oosterend, bezoeken we elk jaar ook altijd een aantal plaatsen in het westelijk deel van het

eiland. Daaronder bevindt zich stevast de Dellewal in West-Terschelling). Men heeft daar niet alleen een mooi uitzicht op de passantenhaven maar ook over de Waddenzee. Bovendien zit je daar meestal in de luwte van het duin, op een bank omringd door heerlijk geurende duinroosjes.

In de herfst van 2012 bezocht ik de Dellewal tweemaal, namelijk